

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา
โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน

A Study of Academic Achievement by Research-based Learning Method
in the Sufficiency Economy Subject for Children and Primary School Teachers

เพ็ญรดาพร กุลเพียรราษฎร์*

อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

Phenradaphon Kunphiarat*

Dr., Elementary Education, Faculty of Education, Vongchavalitkul University

Corresponding author Email: Phenradaphon_kun@vu.ac.th

(Received: September 20, 2023; Revised: November 28, 2023; Accepted: November 30, 2023)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
ของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน และ 2) ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 สาขาวิชาการ
ประถมศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา
จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน จำนวน 5 แผน
มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ค่าความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนแบบเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ
ในการเรียน โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Sample)

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน
สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 2) นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน
มีความพึงพอใจในการเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.31$)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจในการเรียน

Abstract

This research aimed to achieve two objectives: firstly, to compare learning achievements through
research-based learning, and secondly, to assess student satisfaction with research-based learning.
The target group consisted of second-year students in the first semester of the academic year 2023, from
the Department of Primary Education at Vongchavalitkul University. Research instruments included five
lesson plans for research-based learning activities, a learning achievement test, and a scientific attitude
questionnaire. Data analysis utilized percentage, mean, standard deviation, and t-test for dependent
samples.

The research findings were as follows: 1) Posttest scores for students engaged in research-based learning were significantly higher than pretest scores at a 0.05 significance level. 2) Student attitudes towards research-based learning were rated at the highest level ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.31$).

Keywords: Research-based Learning, Learning Achievement, Satisfaction in Learning

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันกำลังเผชิญกับสถานการณ์ VUCA WORLD และ BANI WORLD โลกแห่งความผันผวนเปลี่ยนแปลงไว ไม่แน่นอนซับซ้อนและคลุมเครือ เพราะบางคาดเดายาก มากด้วยความวิตกกังวลเข้าใจยาก ด้วยคนทุกคนนั้นเป็นพลเมืองโลก (Global Citizen) เมื่อโลกเปลี่ยนคนต้องปรับให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพของประเทศชาติ และสังคมโลก สิ่งที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างคน สร้างชาติ และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันกับนานาประเทศของโลก นั้นคือ “การศึกษา” เพราะการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และมีศักยภาพที่พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของโลก

โลกที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงนำไปสู่กรอบการพัฒนาของโลก เพื่อร่วมกันบรรลุถึงเป้าหมายการพัฒนาทาง สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ด้วยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นแนวทางให้ดำเนินการร่วมกัน 17 เป้าหมายหลัก โดยมีเป้าหมายหลักที่ 4 (SDGs Goals: 4) ด้านการศึกษา ที่มุ่งเน้นสร้าง หลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นไปตามกรอบทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาของประเทศไทยที่กำหนดไว้ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ, ม.ป.ป.) ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) และในการกำหนดทิศทางการ พัฒนาให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ ของยุทธศาสตร์ชาติ ด้วยหลักการ และแนวคิด 4 ประการ ดังนี้ 1) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) แนวคิด Resilience การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” 3) เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) 4) โมเดล เศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว ที่มุ่งสู่ วัตถุประสงค์หลักตามแผนพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ คือ การ “พลิกโฉม” ประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจ สร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565)

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ใช้นำทางในการพัฒนาประเทศตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 9-12 และฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ก็ยังคงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาอย่างต่อเนื่อง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอด พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนา ประเทศ อย่างมีเหตุผล มีความพอประมาณ มีภูมิคุ้มกันบนฐานความรู้คู่คุณธรรมที่คำนึงถึงความสอดคล้องของสถานการณ์ เงื่อนไขระดับประเทศ และระดับโลกทั้งในปัจจุบันและในอนาคต การให้ความสำคัญในการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่าง ๆ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวการดำรงอยู่ การปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคมจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจให้ ก้าวทันต่อยุคโลกาภิวัตน์ มีความพอเพียง ที่หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึง ความจำเป็นที่จะต้องมีระบบ คุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จำเป็นต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการในทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจทุกระดับให้มี สำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียรพยายาม

มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี (จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา และปรียานุช พิบูลสราวุธ, 2553, อ้างถึงใน ทิศนา ขัมมณี, 2566) ผู้วิจัย ได้เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครู ประถมศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ตระหนักถึงคุณค่า และเล็งเห็นประโยชน์ในการที่จะให้นักศึกษาได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นหลักคิด และหลักปฏิบัติผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณค่า มีความรู้ ความเข้าใจ เข้าถึง และเห็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตให้มีคุณภาพเกิดความสมดุล พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี ซึ่งการดำเนินชีวิตให้ดำรงอยู่ด้วยคุณภาพชีวิตที่ดีของคนเรานั้น ต้องผ่านการเรียนรู้กับสิ่งต่าง ๆ มากมาย การเรียนรู้ช่วยให้เราสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมสิ่งแวดล้อมโดยทั่วไปได้ดี บุคคลจะมีชีวิต มีพฤติกรรมในการแสดงออกอย่างไรนั้น ย่อมมีผลมาจากการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่

การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ให้บทบาทผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Center) ของการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ได้เรียนรู้การมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน รวมทั้งบริบทอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยกิจกรรมการเรียนรู้อื่น ๆ ที่ผู้เรียนไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ยังต้องอ่าน เขียนตั้งคำถาม ร่วมกันอภิปราย ได้ลงมือปฏิบัติจริงจะช่วยให้เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-order Thinking) ด้วยการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า ทำให้ผู้เรียนได้ถูกเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้รับความรู้ไปสู่ผู้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ การเรียนรู้เชิงรุก เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ และสร้างองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นได้ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีผู้สอนให้คำแนะนำ กระตุ้นและอำนวยความสะดวก (Facilitator) ให้เกิดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดขั้นสูง มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรม หรือการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนรู้นั้นเป็นไปอย่างมีความหมาย สามารถนำไปปรับใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ดีมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมา ผู้วิจัย พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการใช้กระบวนการคิดขั้นสูง เช่น การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การประเมินค่าจากข้อมูลที่ได้รับ หรือจากการสืบค้นมา ยังไม่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดและสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัย จึงได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อใช้แก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุสู่เป้าหมาย โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง กระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดขั้นสูง และนำไปพัฒนาต่อยอดสร้างองค์ความรู้สู่การประยุกต์ใช้ได้จริง

การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning: RBL) เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนเชิงสร้างสรรค์ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 รวมถึงสนับสนุนแนวคิดของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษา ที่ให้ความสำคัญกับการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และยังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การฝึกทักษะกระบวนการคิด ทักษะการจัดการแก้ปัญหา การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้ ที่ผู้เรียนได้พัฒนาและสร้างขึ้นในตัวเองที่จะนำไปสู่คุณภาพของบัณฑิตที่พร้อมสำหรับสังคมฐานความรู้ต่อไปในอนาคต ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้กระบวนการวิจัย ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้ง และมีความหมายต่อตนเอง (พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ, 2560) การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานมีหลายวิธี เช่น 1) ใช้กระบวนการวิจัยเป็นวิธีสอน 2) ให้ผู้เรียนร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยโครงการวิจัย 3) ให้ผู้เรียนศึกษางานวิจัยของผู้สอนและนักวิจัยอื่น ๆ และ 4) ใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน (นิทรา กิจธีระวุฒิชัย และ กิรติ

กิจธรรมาวุธ, 2564) นอกจากนี้ ยังระบุถึงวิธีการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานไว้อีกหลายรูปแบบที่มีระดับความเข้มข้นแตกต่างกันไปตามที่ผู้ออกแบบการเรียนรู้จะเลือกใช้ให้เหมาะสม ในส่วนผู้วิจัย ได้ออกแบบการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน โดยการบูรณาการในกระบวนการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวมา จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐานเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามขั้นตอนกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถนำไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษาในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา วิชาเอกเลือกระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา โดยนำผลการวิจัยมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้เนื้อหาวิชาและใช้กระบวนการวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อฝึกทักษะให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาด้วยกระบวนการวิจัย ใช้การวิจัยเป็นฐานมาพัฒนาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐานที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษา และเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน รวมถึงการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบใช้การวิจัยเป็นฐาน ซึ่งผลการศึกษาขึ้น จะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการวิจัย ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัวให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อีกทั้งผลการศึกษาที่ได้จะนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอนในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้การผลิตบัณฑิตมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพครูสู่สังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา จำนวน 31 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

3.2.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

3.2.2 ตัวแปรตาม คือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน จำนวน 5 แผน เวลาในการเรียนรู้ จำนวน 20 ชั่วโมง ประกอบด้วย

เรื่องที่ 1 กระบวนการค้นพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เวลา 4 ชั่วโมง

เรื่องที่ 2 หลักคิด และหลักปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เวลา 4 ชั่วโมง

เรื่องที่ 3 การถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	เวลา 4 ชั่วโมง
เรื่องที่ 4 การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	เวลา 4 ชั่วโมง
เรื่องที่ 5 การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอน	เวลา 4 ชั่วโมง

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานตามแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2553) ชนาธิป พรกุล (2554) พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ (2560) และ กัลยา สร้อยสิงห์ (2564) สรุปกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งสิ้น 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชẩnระบุปัญหา 2) ชẩnทำความเข้าใจปัญหา และตั้งสมมติฐาน 3) ชẩnสืบค้นและรวบรวมข้อมูล 4) ชẩnวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล 5) ชẩnสรุปผลการวิจัย 6) ชẩnนำเสนอผลการวิจัย ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ (Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อและค่า IOC สูงกว่าเกณฑ์ 0.50 ขึ้นไป แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา มีความสอดคล้องกันระหว่างเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้จริง

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก 1 ฉบับ จำนวน 50 ข้อ ซึ่งตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 25 คน พิจารณาค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปและมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 0.96

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีผลจากการวิเคราะห์ แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนรู้มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97

3.4 การดำเนินการวิจัย

3.4.1 ผู้วิจัย จัดเตรียมแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา พร้อมกำหนดการสอน และจัดเตรียมเครื่องมือในการศึกษา สื่อวัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ

3.4.2 ผู้วิจัย ปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐานให้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา การประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 คน

3.4.3 ผู้วิจัย ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับก่อนเรียน รายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา แล้วนำมาตรวจและบันทึกคะแนน

3.4.4 ผู้วิจัย ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา ตามเวลาที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้

3.4.5 เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้ครบถ้วนตามกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ได้ทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับหลังเรียน รายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับฉบับก่อนเรียน แล้วนำมาตรวจและบันทึกคะแนน

3.4.6 ผู้วิจัย สอบถามความพึงพอใจในการเรียนของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3.4.7 ผู้วิจัยนำคะแนนทดสอบระหว่างเรียน คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับก่อนและหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อสรุปผลการทดลองตามวัตถุประสงค์ในการศึกษา

4. ผลการวิจัย

4.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน รายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา โดยนำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียน และหลังเรียนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลค่าเฉลี่ยในการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการประถมศึกษา ที่เรียนรู้โดยการใช้วิจัยเป็นฐาน ในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียง สำหรับเด็กและครูประถมศึกษา

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน 50 คะแนน	คะแนนหลังเรียน 50 คะแนน	คะแนนผลต่าง
1	24	38	14
2	31	43	12
3	23	42	19
4	25	34	11
5	31	42	15
6	30	45	12
7	32	44	12
8	28	40	12
9	29	44	15
10	27	43	16
11	27	39	12
12	33	45	12
13	31	43	12
14	20	44	24
15	25	40	15
16	29	48	19
17	22	47	25
18	25	45	20
19	27	44	17
20	30	49	19
21	29	48	19
22	26	37	11

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนก่อนเรียน 50 คะแนน	คะแนนหลังเรียน 50 คะแนน	คะแนนผลต่าง
23	28	48	20
24	25	45	20
25	26	35	9
26	27	42	15
27	29	45	16
28	31	46	15
29	20	31	11
30	33	46	13
31	30	47	17
รวม	853	1329	
ค่าเฉลี่ย	27.52	42.87	
ร้อยละ	55.04	85.74	

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนก่อนเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 27.52 คิดเป็นร้อยละ 55.04 ส่วนคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 42.87 คิดเป็นร้อยละ 85.74 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และหลังเรียนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ t-test แบบ Dependent Sample ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการประถมศึกษา ที่เรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา

	N	μ	σ	t	df	p
ก่อนเรียน	31	27.52	3.48	15.35*	30	0.000
หลังเรียน	31	42.87	4.36			

p < 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เท่ากับ 27.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.48 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 42.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.36 นักศึกษาที่เรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจหลังการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นฐานของนักศึกษา ในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา โดยนำผลคะแนนจากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการประถมศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566
หลังการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

ข้อ	รายการ	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
1	นำผลการวิจัยให้ผู้เรียนได้อ่านและเรียนรู้เนื้อหา	4.71	0.46	มากที่สุด
2	นำงานวิจัยให้ผู้เรียนได้อ่านและเรียนรู้กระบวนการวิจัย	4.52	0.51	มากที่สุด
3	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดและฝึกปฏิบัติ	4.48	0.51	มาก
4	ให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงผลงาน/ชิ้นงานของผู้เรียน	4.61	0.50	มากที่สุด
5	นำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้จากบทความวิจัย/งานวิจัยไปต่อยอดในการทำวิจัยของผู้เรียน	4.45	0.51	มาก
6	นำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้จากบทความวิจัย/งานวิจัยไปต่อยอดในการปฏิบัติวิชาชีพครูของผู้เรียน	4.42	0.50	มาก
7	นำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้จากบทความวิจัย/งานวิจัยไปออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.48	0.51	มาก
8	การจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานช่วยให้พัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยของผู้เรียน	4.87	0.34	มากที่สุด
9	การตั้งคำถามหรือโจทย์ปัญหา ทำให้ผู้เรียนเกิดการกระตุ้นคิด	4.58	0.50	มากที่สุด
10	การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ที่เน้นการอภิปรายและวิพากษ์ให้เกิดการคิดเชิงวิพากษ์ มีวิจารณญาณ (Critical Thinking)	4.61	0.50	มากที่สุด
11	การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รักความเป็นไทย และส่งเสริมให้ประพฤติดี	4.77	0.43	มากที่สุด
12	การส่งเสริมต่อยอดความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจให้ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	4.55	0.51	มากที่สุด
13	ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มและการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์	4.65	0.49	มากที่สุด
14	ให้ความเอาใจใส่และหาแนวทางแก้ไขเมื่อนักศึกษามีปัญหา	4.61	0.50	มากที่สุด
15	การวัดและประเมินผลของรายวิชามีความหลากหลายและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน	4.68	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.60	0.31	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ในรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.31$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.34$) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานช่วยให้พัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยของผู้เรียน อันดับรองลงมา คือ การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รักความเป็นไทย และส่งเสริมให้ประพฤติดี ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.43$) อันดับต่อมา คือ การนำผลการวิจัยให้ผู้เรียนได้อ่านและเรียนรู้เนื้อหา ($\mu = 4.71$,

$\sigma = 0.46$) และการวัดและประเมินผลของรายวิชามีความหลากหลายและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.48$) ตามลำดับ

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการประถมศึกษา ที่เรียนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากนักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัย เป็นฐาน ตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นระบุปัญหา 2) ขั้นทำความเข้าใจปัญหาและตั้งสมมติฐาน 3) ขั้นสืบค้นและรวบรวมข้อมูล 4) ขั้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล 5) ขั้นสรุปผลการวิจัย และ 6) ขั้นนำเสนอผลการวิจัย พบว่า ในขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการระบุปัญหา โดยผู้วิจัยได้นำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาให้ศึกษาและ ระบุปัญหาที่พบในงานวิจัยนั้น และนักศึกษาต้องวิเคราะห์เป็นข้องานวิจัยของตนเอง ขั้นตอน 2 สืบค้นและรวบรวม ข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ทำความเข้าใจในปัญหาและตั้งสมมติฐาน เป็นการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและสมมติฐานในงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัย และนักศึกษจะร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเชื่อมโยงสาเหตุของปัญหาเพื่อระบุวัตถุประสงค์ของงานวิจัยตั้งสมมติฐาน ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของตนเอง ขั้นตอน 3 สืบค้น และรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นขั้นตอนในการศึกษางานวิจัยตามที่ผู้วิจัยได้ จัดเตรียมไว้ให้ รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง แล้วนำมาอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จากนั้นสรุปข้อมูลที่ ได้ทำการสืบค้นเพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ต่อมาในส่วนของการรวบรวมข้อมูล คือ การออกแบบวิธีดำเนินการวิจัยจาก ข้อมูลที่ได้รับรวบรวมไว้ และสร้างเครื่องมือในการวิจัยในการจัดเก็บข้อมูล ขั้นตอน 4 การวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำผลที่ได้จากการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัย จะแนะนำกระบวนการในการ วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยการยกตัวอย่างจากการนำผลการวิจัยจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นอย่างดี เพื่อให้ นักศึกษานำไปประยุกต์ใช้ต่อไป ขั้นตอน 5 สรุปผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการสรุปผลการวิจัย โดยผู้วิจัยให้นักศึกษา นำเสนอผลการวิจัย เพื่อติดตามความก้าวหน้า และให้ข้อเสนอแนะแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันกับนักศึกษา โดยผู้วิจัยนำ ผลการวิจัยและการอภิปรายผลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นอย่างดีในการเขียนอภิปรายผลก่อนจะนำเสนอผลการวิจัย ของนักศึกษา และขั้นตอนที่ 6 การนำเสนอผลการวิจัย เป็นการนำเสนอผลการวิจัยและเหตุผลที่ทำให้เกิดผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป จากกระบวนการทั้งหมดนี้ทำให้นักศึกษาได้พัฒนาความสามารถในการสืบค้นข้อมูล ในงานวิจัย สามารถคิดวิเคราะห์ และมีกระบวนการแก้ปัญหา ด้วยการประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยเป็นแนวทางแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังที่ Srikoorn, Bunterm, Samranjai, and Wattanathorn (2014) ได้อธิบายว่า การจัดการ เรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กระบวนการเรียนรู้ของผู้วิจัย สอดคล้องกับแนวคิดของ พวงผกา ปวีณบำเพ็ญ (2560) ที่อธิบายถึงกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนได้ศึกษา หลักการ ความรู้เบื้องต้นจากตำรา เอกสาร สื่อต่าง ๆ หรือคำบรรยายของผู้สอน มีการถกแถลง พุดคุยและสนทนากันอย่าง นักวิชาการได้เรียนรู้ผลจากการวิจัยจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือจากคำบรรยายบอกเล่าของผู้สอน ซึ่งเป็นการเริ่มต้น การเรียนรู้จากงานวิจัยโดยตรงและผู้เรียนได้ศึกษากระบวนการวิจัยที่เป็นระบบ จากผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย ของ กัลยา สร้อยสิงห์ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และ นวัตกรรม พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมบริการ พบว่า ระดับของทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 รองลงมาด้านการสื่อสารและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ด้านการคิด

เชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหาค้นคว้าในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมบริการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ซึ่งสอดคล้องกับ ญาณิศา บุญจิตร (2565) ที่ได้ทำการวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา และพบว่า คะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการใช้การวิจัยเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นส่งผลให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา เพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแยกแยะประเด็นการดำเนินงานในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

5.2 ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ ของนักศึกษารุ่นปี 2 สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ที่เรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีความพึงพอใจในการเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.31$) สาเหตุที่เป็นอย่างนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.34$) คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานช่วยให้พัฒนาทักษะกระบวนการวิจัยของผู้เรียนตามกระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นระบุปัญหา 2) ขั้นทำความเข้าใจปัญหาและตั้งสมมติฐาน 3) ขั้นสืบค้นและรวบรวมข้อมูล 4) ขั้นวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล 5) ขั้นสรุปผลการวิจัย และ 6) ขั้นนำเสนอผลการวิจัย ทำให้นักศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามกระบวนการเรียนรู้ที่ละขั้นตอน เพื่อนำผลการวิจัยมาวิเคราะห์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีบรรยากาศในเชิงวิชาการเกิดขึ้น และนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัย อันได้แก่การลงมือ คือ การสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รักความเป็นไทย และส่งเสริมให้ประพฤติดี ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.43$) เกิดจากเนื้อหาของรายวิชา เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเด็กและครูประถมศึกษา มีการสอดแทรกการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นหลักคิด หลักปฏิบัติให้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิต มีการยกตัวอย่างงานวิจัย และสถานการณ์ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตัวอย่างเช่น การศึกษางานวิจัยของ อัญญา สุวดี และคณะ (2565) ได้อธิบายเรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้บ้านเป็นฐานในช่วงวิกฤติโควิด-19 ซึ่งทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักการตัดสินใจ การกลั่นกรองความมีเหตุ มีผลบนพื้นฐานของความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและความไตร่ตรองทางคุณธรรม จริยธรรม ได้แทรกแนวคิดความพอเพียง หลักคิดการตัดสินใจ ความมีเหตุมีผล บนพื้นฐานความรู้คุณธรรมและการรักษาสิ่งแวดล้อมในกิจกรรมการเรียนรู้ อันดับต่อมา คือ การนำผลการวิจัยให้ผู้เรียนได้อ่านและเรียนรู้เนื้อหา ($\mu = 4.71$, $\sigma = 0.46$) การวัดและประเมินผลของรายวิชาที่มีความหลากหลายและมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.48$) ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิศา บุญจิตร (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มี ต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาที่เรียน ในรายวิชาการประกันคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาขึ้น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ทำให้นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม มีความตั้งใจในการเรียน มีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีการค้นคว้า สืบค้นข้อมูล มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาคำตอบ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ มีความสามัคคี รับผิดชอบร่วมกันได้ดีทั้งในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม นักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ผู้สอนหรือผู้สนใจ สามารถนำแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การระบุปัญหา 2) การทำความเข้าใจปัญหาและตั้งสมมติฐาน 3) การสืบค้นและรวบรวมข้อมูล 4) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล 5) การสรุปผลการวิจัย และ 6) การนำเสนอผลการวิจัย ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ได้ โดยผู้สอนหรือผู้สนใจ ควรมีการศึกษา วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การวิจัยเป็นฐานให้เข้าใจ เห็นจุดเด่นและจุดด้อยของกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

6.1.2 ผู้สอนหรือผู้สนใจ ควรศึกษาเนื้อหาในรายวิชา จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชาที่จะจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับงานวิจัยที่จะใช้ได้เหมาะสมโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการวิจัยในการส่งเสริมทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะชีวิตและอาชีพ

6.2.2 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น รวบรวมข้อมูล ตั้งคำถาม จัดหมวดหมู่ข้อมูล มองหารูปแบบ เพื่อพัฒนาทฤษฎี หรือเปรียบเทียบกับทฤษฎีอื่น เป็นต้น

6.2.3 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตมาศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม และลักษณะของบุคคล เป็นต้น

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กัลยา สร้อยสิงห์. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมบริการ. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 15(2), 381-396.

ชนาธิป พรกุล. (2554). การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ญาณิศา บุญจิตร. (2565). รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 16(2), 81-96.

ทิตนา แหมมณี. (2566). *ถอดรหัสปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2553). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิทรา กิจธีระวุฒิวงษ์ และกิตติ กิจธีระวุฒิวงษ์. (2564). การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน: การนำไปใช้งานระดับอุดมศึกษา สำหรับการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตต์*, 13(2), 287-302.

พวงผกา ปิณบำเพ็ญ. (2560). การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 1(2), 62-71.
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565) แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มี
คุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต. [https://sdgs.nesdc.go.th/
เกี่ยวกับ-sdgs/เป้าหมายที่-4-สร้างหลักป/](https://sdgs.nesdc.go.th/เกี่ยวกับ-sdgs/เป้าหมายที่-4-สร้างหลักป/)

อัษฎาวุธ สุวดี, วุฒิชัย เนียมเทศ, เรชา ชูสุวรรณ, และจิระวัฒน์ ต้นสกุล. (2565). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง: การจัดการ
เรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้บ้านเป็นฐานในช่วงวิกฤติโควิด-19. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 9(5), 252-267

ภาษาอังกฤษ

Srikoon, S., Bunterm, T., Samranjai, J., & Wattanathorn, J. (2014). Research Synthesis of Research-Based
Learning for Education in Thailand. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 116, 913-917.